

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VAIKO TEISIŲ APSAUGOS KONTROLIERIAUS ĮSTAIGA**

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai
El. paštas post@socmin.lt

2019-12-11 Nr. (1.19 -2019-939)2-1013
I 2019-12-06 Nr. (16.3E-34)STAP-605

**DĖL VAIKO LAIKINOSIOS PRIEŽIŪROS APRAŠO PROJEKTO NR. 19-14764
DERINIMO**

Vaiko teisių apsaugos kontrolierė, susipažinusi su pateiktu derinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymo „Dėl Vaiko laikinosios priežiūros aprašo patvirtinimo“ (toliau tekste – Projektas) projektu, teikia žemiau išdėstytas pastabas ir pasiūlymus jo tobulinimui:

1. Tikslinti Projekto 13 punkto formuluotę, kadangi Projekto 12 punkte nustatomi ne kriterijai vaiką laikinai prižiūrinčiam asmeniui, o įtvirtinta Tarnybos ar jo įgalioto teritorinio skyriaus pareiga atlikti veiksmus, nurodytus Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 36⁴ straipsnio 8 dalyje.

2. Tikslinti Projekto 16 punkto formuluotę, išbraukiant žodžių junginį „vaiką arba“, einantį po žodžio „palydėjus“.

Šis siūlymas argumentuojamas tuo, kad vaiko laikinoji priežiūra socialinę priežiūrą teikiančioje socialinių paslaugų įstaigoje negali būti taikoma tik vaikui, o vaiko laikinosios priežiūros socialinę priežiūrą teikiančioje įstaigoje institutas negali būti sutapatinamas su vaiko laikino apgyvendinimo institutu (Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 43 straipsnis). Pagal Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 36⁴ straipsnio 1 dalies 3 punktą socialinę priežiūrą teikiančioje socialinių paslaugų įstaigoje vaikas gali būti apgyvendinamas tik kartu su jo tėvais ar vienu iš jų arba kitais atstovais (atstovu) pagal įstatymą.

3. Siūlytina apsvarstyti tikslingumą tikslinti Projekto 17 punkto formuluotę, nustatant pagrindinius kriterijus, kuriems esant galima spręsti ar socialinę priežiūrą teikianti socialinių paslaugų įstaiga yra saugi vaikui (pavyzdžiui, įstaigos licencija teikti paslaugas nėra sustabdyta, nėra nustatytų teisės aktų pažeidimų, vykdoma veikla, faktų ir kt.).

4. Abejotina, ar Projekto 23 punkte nurodytas vaiko tėvų ar kitų vaiko atstovų pagal įstatymą gyvenimas skyriumi gali būti priskirtinas prie objektyvių priežasčių, leidžiančių prašymą dėl vaiko laikinosios priežiūros taikymo tėvų prašymu pateikti (ir priimti sprendimą) tik vienam iš tėvų ar kitų vaiko atstovų pagal įstatymą. Pastebėtina, kad tėvų gyvenimas skyriumi, santuokos nutraukimas neturi įtakos tėvų teisių ir, kas svarbu šiuo atveju, pareigų įgyvendinimui. Todėl manytina, kad vienam iš tėvų (kitų atstovų pagal įstatymą) negalint pasirūpinti vaiku, ši pareiga tenka kitam. Tačiau sutiktina, jog dažni atvejai, kai tarp vaiko tėvų kyla ginčiai dėl vaiko, nėra žinoma vieno iš skyrium gyvenančių tėvų gyvenamoji vieta ir yra kitos aplinkybės, dėl kurių būtų apsunkintas šio instituto taikymas. Todėl siūlyta pakartotinai įvertinti, kokios aplinkybės galėtų būti

laikomos objektyviomis ir suteikiančiomis teisę vienam iš tėvų pateikti prašymą (ir priimti sprendimą) dėl vaiko laikinosios priežiūros nustatymo (pavyzdžiui, vaiko gyvenamosios vietos nustatymas su vienu iš tėvų ir ryšio tarp vaiko ir kito iš tėvų (kitų atstovų pagal įstatymą) nebuvimas, nežinoma kito iš tėvų gyvenamoji vieta, kito iš tėvų sutikimas, kito iš tėvų negalėjimas suderinti darbo įsipareigojimų su pareiga užtikrinti vaikui nenutrūkstamą dalyvavimą ugdymo (mokymosi) procesą ir kt.).

5. Papildyti projekto 26 punktą, nustatant pareigą savivaldybės administracijai nagrinėjant prašymą ir prieš priimant sprendimą atlikti veiksmus, nurodytus Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 36⁴ straipsnio 8 dalyje (Projekto 12 punkto analogija).

6. Tikslinti Projekto 42.2 punkto formuluotę, vietoj žodžių junginio „Vaiko laikinosios priežiūros organizavimo vaiko ir tėvų ar kitų jo atstovų pagal įstatymą gyvenamojoje vietoje/vaiką prižiūrinčių asmenų gyvenamojoje vietoje“ įrašant žodžių junginį „Vaiko laikinosios priežiūros organizavimo socialinę priežiūrą teikiančioje socialinių paslaugų įstaigoje“ (Projekto 2 priedas).

Vaiko teisių apsaugos kontrolierė

Edita Žiobienė